

KARO STOVIS GEORGIA VALSTYBĖJE

ATIDAROMI TEKSTILIŲ FABRIKAI KAREIVIŲ APSAUGOJE

MAINE SITUACIJA YRA BLOGA

Streiko vadas grasina ir skelbia ultimatumą

WASHINGTON, rugs. 17. — Naujojoje Anglijoje ir pietinėse valstybėse iš naujo atidaromi kai kurie tekstilų fabrikai kariuomenės apsaugoje. Šiuo tikslu apie 11,000 kariuomenės pajėgų pašaukta tarnybai, o Georgia valstybėje paskelbtas karo stovis.

Vyriausiojo streiko komiteto pirmininkas Gorman paskelbė grąsinimus ir ultimatumą. Jis pareiškia, kad jei tekstilų pramonės viršininkai šią savaitę taip pat atakliai priešins taiką, kaip jie darė pereinant savaitę, tada streikai bus paskelbti kitose tekstilų divizionuose.

Georgia valstybėje vyksta abiejų streikuojančių darbininkų areštavimai už priešinimąsi policininkams autoritetams. Newman, G.A., militariniai autoritetai įsteigė stovyklą, į kurią bus sugabunami ir kur bus laikomi areštuoti streikininkai.

Georgia valstybės kariuomenės vadas paskelbė tikrai cariską įsakymą. Jis pareiškia, kad tie darbininkai, kurie nori dirbti, teina sau dirbti, o kurie nori streikuoti, testreikuoja. Tačiau nei tie, nei kiti neprivalo kelti trukmų, arba šaip kokių sumišimų. Visi triukšmadariai tuojau bus numalšinti ir pateks areštą. Šis įsakymas liečia vyrus ir moteris.

Maine valstybės streiko srityse situacija iš naujo blogėja. Streikininkai nerimsta, visur sutraukta daugiau kariuomenės ir policijos atsargų. Vietomis pasikartoją didelės riaušės, fabrikų langai daužomi. Kai kurie fabrikai atidaromi, nors Maine gubernatorius viešai skelbia, kad jis yra palankus visų tekstilų fabrikų uždarymui.

WASHINGTON, rugs. 17. — Tekstilų streiko komiteto pirmininkas Gorman pareiškia, kad prieš streiką kovoja NRA administratorius Johnson ir visi pietinių valstybių gubernatoriai. Jie nori sutriuškinti streiką ir darbininkus paduoti pramonininkų vergijon. Tačiau jie neatšiekia to, pareiškia Gorman.

DU NUŠAUTA KASYKLŲ STOVYKLOJE

BIRMINGHAM, Ala., rugs. 17. — Jefferson apskrityje žiemų vakarų daly vienoj angliakasyklų stovykloje angliakasyklų vaikštynių metu staiga pasigirdo šaudymai. Du negrai nušauti ir keletas kitų asmenų sužeisti.

Serifo pagalbininkai pranešė šerifui, kad iš žygiuojančių angliakasyklų keliolika vyrų įsiveržė į negrų namus, iš ten išvilko negrus ir ėmė juos mušti. Serifo pagalbininkai tad šovė į užpuolėjus ir nušovė negrus.

Vaikštynių dalyviai pasakoja, kad jiems maršuojant nebuvę jokių eilėse suiručių ir šaudymo priežasčių neįsiskaičiama.

VYKSTA SKERDYKLŲ SRITIES ATSTATYMAS

Vyksta išdegusios gyvulių skerdyklų srities ir apylinkės atstatymas. Dirba apie 1,100 darbininkų. Dauguma šių darbininkų yra užimti sudėgusio amfiteatro atstatymu. Pleno griaučiai kasdien didėja.

Atstatomi ir kiti svarbesnieji namai išilgai Halsted gatvės. Šio darbo svarbiausią medžiagą sudaro plienas ir konkretas.

LANKYS VAKARŲ EUROPA

Lietuvos užsienio reikalų ministras Lozoraitis netrukus mano aplankyti vakarų Europos valstybių sostines ir ten su jų atsakingais politikais vyrais aptarti dabar paaktualėjusio Rytų Europos Lokarno klausimą.

Anot Gorman, atidaromose fabrikuose menkas darbininkų skaičius dirba ir jie negali ką nors pagaminti. Jie daro didelius nuostolius pramonininkams. Tačiau jie yra atkakliai užsispyrę tuo keliu sulaužyti streiką.

PRANCŪZAI DAUG PATENKINTI

AUKŠTINA PABALTIJO VALSTYBIŲ SANTARVĖ

PARYŽIUS. — Journal, ko mentuodamas Baltijos valstybių pakta, rašo, kad Prancūzijos diplomatija gali tik su patenkinimu užregistruoti iniciatyvą, kuri gražiai papildo regionalinių santarvių sistemą. Tą sistemą Prancūzija yra pasiryžusi ir toliau palaikyti, nes žiūri į ją, kaip po naudingą taikai sustvirtinti.

Echo de Paris rašo, kad Baltijos valstybių santarvė yra vokiečių politikos nepaisėkimas. Rygos sutartimi trys Baltijos valstybės patvirtina savo pasiryžimą priešintis Vokietijos pasikasimo darbui. Jų prisidėjimas prie šiaurės rytų pakto projekto tikriausiai palengvino sudaryti jų atskirą sutartį. Baltijos valstybių sudarytas paktas Prancūzijai teikia didelio patenkinimo.

VOKIEČIAI NEKENTĖS ALKIO

BERLYNAS, rugs. 17. — Templehof airdrome kalbėdamas į 30,000 smogininkų propagandos ministras Goebbels pareiškė, kad šią žiemą Vokietijos gyventojai nebus išalkę ir nekenčės šalčio taip, kai kad kas norėtų kitaip manyti. Jei ir bus kokių sunkenybių, sakė ministras, tai vokiečiai pergyvens jas kaip tikri spartanai.

Tokiu būdu ministras priengia vokiečius prieš sunkios Vokietijai žiemos. Pati vyriausybė mato, kad nebus išvengta didelių sunkumų.

PIENO ŪKIO SUKAK- TUVĖS

Rugsėjo 2 dieną buvo plačiai paminėtas Lietuvos pieno ūkio pirmasis dešimtmėtis. Šia proga Klaipėdoje buvo sušauktas gausus Lietuvos pienininkų kongresas, kuriame dalyvavo keli tūkstančiai to ūkio rėmėjų. Kongrese tarp kitų, kalbas pasakė ir Lietuvos ministras pirmininkas Tūbelis ir žemės ūkio ministras Jonas Aleksa.

PALAI DOTAS MİRĖS LORIMER

Vakar Oak Parke po įvykių pamalų katalikų bažnyčioje palaidotas Kalvarijos kapuose anadien miręs įžymus Illinoiso politikas respubl. William Lorimer.

VOKIETIJA IMA GINKLUOTIS

SUSEKAMA, KAD JI DIRB- DINA KARO LEKTUVUS

LONDONAS, rugs. 17. — Kai kurie anglų laikraščiai rašo, kad Vokietija įsigijus didelius keleivinius lėktuvus, kuriuos greitai laiku galima pakeisti galingais bombiniais lėktuvais. Laikraščiai pažymi, kad Vokietija vis gi palaipsniui ginkluojasi, paneigdamą Versalio taikos sutartį. Ypač užimta oro technikos tobulinimu. Pasireiškusi karui, Vokietija iš tikrųjų pasirodytų tikroje savo šviesoje.

NĖRA RAMYBĖS MAN- DŽIŪKE

WASHINGTON, rugs. 17. — Užsienio nusistatymų sąjunga skelbia, kad japonų žygiai Mandžiūke (Mandžiūrijoje) nevedė ten reikalingos ramybės ir taikos, o ekonominis stovis pablogėjo paskelbus Mandžiūkiui nepriklausomybę.

Ivairiausi japonų įvedami gerinimai Mandžiūke daromi ne gyventojų gerovei, bet militariniais sumetimais.

ISKILMINGAI PASITIKO

Chicago respublikonai nepaprastai iskilmingai pasitiko atvykusį čia pulk. F. Rooseveltą. Jis atvažiavo čia, kad gelbėjus sudaryti Illinoiso valstybės jaunųjų respublikonų organizaciją, kuri labai reikalinga per riakimus nugalėti demokratas.

Susirinkusiųjų į geležinkelio stotį respublikonų minioje matėsi iškeltų paparčių (vėliukų) su užrašais: "Washingtonas, Lincolnas ir Tikrasis Rooseveltas!" "Stovime prieš diktatūrą!" "Mes prieš išlaidumą!"

Pulk. Rooseveltas, suprantama, reiškia griežtą priešingumą vykdomai naujosios santvarkos programai.

MIRĖ 7 LAIPIOTOJAI

HAMBURGAS, Vokietija, rugs. 15. — Aukščiausiojo Vokietijos kalno Zugspitze viršūnėje rasti mirę septyni po kalnus laipiotojai, tarp kurių yra trys moterys ir vienas amerikietis.

Matyt jie visi kalnuose paklydo ir sušalo.

SKAITYKITE "DRAUGA"

PRANCŪZIOJE NEDARBAS

BEDARBAI ŽADA MAR- SUOTI PARYŽIAUS LINK

PARYŽIUS, rugs. 17. — Rhone departamento trylikos miestų majorai kreipėsi į vyriausybę reikalaudami fondų bedarbių šelpimui.

Jie pažymi, kad bedarbių skaičius didėja ir sako, kad jei iki spalio m. 1 d. nebus sulaukta pašalpos, bedarbiai pasirengę žygiuoti Paryžiaus link.

NESUKALBAMA LIETU- VIŠKAI

KLAIPĖDA. — Šilutės apylinkės teisman civilinėje byloje liudininku pakviestas M. Zamalis. Teisėjas lietuviškai kalbėti nemoka ir nesupranta, o liudininkas vokiškai kalbėti atsisakė, tai buvo pakviestas vertėjas, kuris taip pat lietuviškai silpnai moka. Liudininkas Zamalis pareiškė, kad vertėju nepasitiki ir nori betarpiškai su teisėju kalbėti lietuviškai. Byla neribotam laikui atidėta. Gal būt, iki teisėjas išmokis lietuviškai, ko nepajėgė padaryti per 10 metų. Tai dar vienas pavyzdys, kad ir šiandien Klaipėdos krašte užima atsakingas vietas žmonės, kurie nemoka bendros valstybinės kalbos.

DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLAS LONDONE

Rugpjūčio 6 d. Londone įvyko gausingas vidurinės Anglijos lietuvių suvažiavimas. Gausingiausiai atvyko iš Manchesterio (apie 90), Widneso, Liverpoolio, Yorko ir k. miestų. Iš Lietuvos dalyvavo pulk. Jurgaitis ir dr. Kaškelis.

To didžiulio suvažiavimo proga Londono lietuvių klubo salėje buvo atidarytas pačių jaunųjų išeivių padarytas Dariaus ir Girėno paminklas.

TIJUANA, Meksika, rugs. 17. — Čia minėta krašto nepriklausomybės sukaktuvės. Šiai dienai buvo skirta "karalienė" Lolita Gonzales, 18 m. amž. Jos įsakymu iš miesto kalėjimo paleista 18 kalinių, kurie buvo uždaryti už menkus nusikaltimus.

REGGIO DI CALABRIA, Italija, rugs. 17. — Apie 100 gyvenamųjų namų sudegė Sino-poli miestelyje.

DIDELĖS REFORMOS KLAIPĖDOS MOKYKLOSE

KLAIPĖDA. — Buvusios direktorijos nesugebėjo, iš dalies ir nenorėjo, tinkamai vesti krašto mokyklas, apie ką plačiai esame rašę. Mokytojai, jausdami švietimo vadovybės pakrikimą, apsilėjo ir pamiršo savo tiesiogines pareigas. Schreiberio direktorija nesirūpino parengti didesnę kiekį savo mokytojų. Priešingai, ji trukdė net tokias kitų daromas pastangas, o laikė tarnyboje šimtus svetimšalių. Savo krašto žmones, gerai pasirengusius mokytojų darbui ir pasiūlymus krašto gerovei, atsisakydavo priimti krašto tarnybon.

Naujoji Reizgio direktorija visu uolumu ėmėsi kurti kraštui naudingą mokyklą. Pagrindiniai peržiūrimas mokytojų sąstatai. Valstybės saugumo organų patraukti atsakomybės mokytojai iš tarnybos jau pašalinti, kiti savo darbe apsilėdę mokytojai įspėti ir iškelti į naujas vietas.

VOKIETIJA SIŪLO NAUJĄ RYTAMS PLANĄ

ZENEVA, rugs. 17. — Vokietija tik dėl to atsisakė prisidėti prie rytų Lokarno pakto, kadangi ji yra priešinga prancūzų ir bolševikų kariuomenių transportui per jos teritorijas, jei pasireikštų bet koks karas.

Tačiau Vokietija nėra priešinga taip vadinamoms atskirų valstybių kolektyvėms pasitarimų ir nepuolimo sutartims, taip kad kilus krizei tik vienos interesuotos valstybės galėtų tartis, kas reikia joms veikti.

Praneša, kad šis Vokietijos nusistatymas yra rimtas ir reikalingas svarstymo. Pačioje T. Sąjungoje pažymima, kad taikos rytuose vis gi negalima užtikrinti be Vokietijos prisidėjimo prie tokio, ar kitokio rytinių valstybių sąryšio, ar pakto.

Šį trečiądienį sov. Rusija bus priimta T. Sąjunga, o po to, sakoma, bus sprendžiamas rytinių valstybių Lokarno pakto likimas. Kalbama, kad Prancūzijos užsienio reikalų ministras Barthou neturi noro išsižadėti savo idejos.

Apvirtus valdžiai Calumet upėje prigėrė Ed. May, 41 m. amž., ir Carl Schmidt, 33 m. amž., abu iš Blue Island.

Visi mokytojai turės gerai mokėti valstybinę kalbą. Jie turės būti valstybiškai nusistatę ir sąžiningai eiti savo tarnybos pareigas. Kitaip nusistatę mokytojams krašto mokyklose vietos nebus.

Klaipėdos mokytojų seminarija pertvarkoma. Jon atkelti patyrę mokytojai lietuviai. Jų darbas ir įtaka turės teigiamai veikti jaunus mokytojus.

Iš stojančių į seminariją bus reikalaujama gerai mokėti lietuviškai. Seminarijoje auklėjimas bus tautiškai lietuviškas bei valstybiškas. Iki šiol darbas mokyklose buvo tvarkomas pagal senas, nevykusias programas. Greitu laiku bus išleistos naujos, krašto gyvenimo sąlygoms pritaiktos programos. Kitas svarbus direktorijai uždavinys tai ap rūpinti mokyklas reikalingiausiomis mokslo priemonėmis ir išleisti būtiniausius vadovėlius.

SOV. RUSIJA PRIIMTA T. SĄJUNGA

ZENEVA, rugs. 17. — T. Sąjungos suvažiavimas dauguma valstybių balsų nusprendė sov. Rusiją priimti T. Sąjungon.

Bolševikų įsileidimui aštriai priešinosi Portugalijos, Šveicarijos, Belgijos, Argentinos ir Olandijos atstovai.

Balsuojant susirinkime buvo 48 valstybių atstovai. 38 balsavo už priėmimą, 3 — prieš ir 7 atsisakė balsuoti.

Be to, T. Sąjungos tarybon priimti Čilės, Ispanijos ir Turkijos nariai.

PASITRAUKE IS PAREIGŲ

Lietuvos valstybės saugumo departamento direktorius nuo rugsėjo 1 dienos pasitraukė iš pareigų ir išvyko į užsienį baigti politinius mokslus. Jam direktoriaujant buvo pertvarkyta Lietuvos kriminalinė ir saugumo policija ir suelta su visuomene ir glaudesni kontaktai, ieškant įvairių kriminalinių nusikaltėlių.

ORAS

CHICAGO IR APYLIN. KES. — Šiandien debesuota; kiek šilčiau; popiet, ar vakarą nmatomas lietus.

"DRAUGAS"

Išsila kasdien, išskyrus sekmadienius.
 SUBSKRIBENTŲ KAINA: J. Amerikos Valstybės:
 \$4.00. Pusei metų — \$2.50; Trims mėnesiams — \$3.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse: Lietuva — \$7.00; Pusei metų — \$4.00; Trims mėnesiams — \$3.00; Vienam mėnesiui — 75c.
 Užsienio kaimo prisijungiamos pareiklavus.
 Redakcija ir korespondentams raštų negrąžina, nes rašoma tai padaryti ir nepriimama tam tikrai.
 Redakcija priima — nuo 11:00 iki 12:00 val.
 Redakcijai sekanti diena priimami iki 5 val. popiet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.
 SUBSCRIPTIONS: One Year — \$4.00; Six Months — \$2.50; Three Months — \$1.50; One Month — 75c.
 Lithuanian — \$7.00; Six Months — \$4.00; Three Months — \$2.50; One Month — 75c.
 Advertising in "DRAUGAS" brings best results.
 Advertising rates on application.
 "DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

SOCIALISTŲ VADOVAVIMO PASEKMES

Po Dariaus ir Girėno tragiškosios mirties visuomenė, kaip Amerikoje taip ir Lietuvoje, susidarė tokia nuotaika, kad ji ne kas galėjo pasinaudoti, kas tik turėjo. Nors planą dėl kito transatlantinio skridimo "Naujienu" redaktorius Grigaitis tai suprato. Jis pirmas pradėjo organizuoti kito transatlantinį skridimą, turėdamas tikslą: ne tautos gerovei, bet savo partijai ir laurui — savo laikraščio biznį. Kad būtų, aiškiai pasako tas faktas, jog jis, organizuodamas ALTASS komitetą, nešaukė visuomeninio susirinkimo, bet pats pasirinko žmones, kuriems jis galėjo diktuoti. Tame komitete buvo sudarytas iš "N-ų" redaktorių: pirm. P. Grigaitis, išd. K. Augustavičius ir sek. Vaivados. Bet pamatė, kad visuomenė per daug aiškiai suprato, jog tai tik vien socialistų laikraščio biznis, apt. Kartanę pasirinko pirmininku, J. Mackevičių išd. Tada ir tuos žmones išskyrė iš priekio, visą skridimo biznį tvarkė socialistų laikraščio redaktoriai — Grigaitis ir Vaivada, kurie visą publikaciją vedė, kadėdami visuomenei skridimą įvykinti. Tada ir tik šiuomet, Grigaitis patė aiškiai pasakė, kad skridimas, girdi, turi įvykti šiuomet, nes kitaip jis netektų jokios reikšmės. Tai to visuomenė dėjo aukas ne tam, kad skridimą įvykinti po metų, kitų, bet kad viešai ar kita lakūnų tai kelionei prirengti šiuomet ir būtinai šiuomet. Kitaip ALTASS komitetas ankų būtų negavęs. Čia buvo aiškus žmonių suvedžiojimas, kurie dabar turi pilną teisę klausyti, kas atsitiks su pinigais, nes jie šiuomet šiuo metų transatlantiniam skridimui, kuris neįvyksta.

Socialistų laikraščio redaktorius aną dieną pasakė, kad ne jis vienas daręs kontraktą su filmomis, ne jis vienas viską tvarkęs, bet su viso komiteto sutikimu. Gal būtų kad taip. Tačiau visi planai būdavo "N-nose" ir reikėjo, nieks jiems nesipriešino, nes Grigaitis, pats susirinkimams vadovaudamas, labai aiškiai ir "moksliškai" mokėdavo papasakoti,

ti, kaip gerai visi darbai eina, koks geras lėktuvas ir instrumentai nupirkti, kaip greit viskas bus prirengta. Kaipgi galėjo Grigaitis priešintis ar bent klausyti tie žmonės, kuriems jis davė "garbę" būti su juo komitete, jis pats juos pasirinko. Kas kita būtų buvę, jei komitetas būtų buvęs sudarytas iš mūsų organizacijų atstovų. Jie jausdami atsakomybę prieš visuomenę, būtų neleidę socialistų šulams sauvaliauti, visuomenės pinigų eikvoti. Nuo tokio komiteto Grigaitis purtėsi, kaip žydas nuo šventinto vandens, nes žinojo, kad jis jo negalės taip valdyti, kaip savo pasirinktus žmones. Tiesa, prieš apie pusę metų, į ALTASS komitetą buvo pakviesti: K. Račkienė, adv. K. Savickas, A. Bacevičius ir P. Saltimieras, bet Grigaitis jų vardų nemalonėjo uždėti ant komiteto laiškų "letter heads", visada akcentavo, kad komitetą sudaro tik tie, kurie ant čarterio yra pasirašę ir su jais nesiskaitė. Nežiūrint to nesiskaitymo, tie asmenys dirbo, jie davė ALTASS visuomenės pasitikėjimą, nes ir jie buvo suklaidinti, kad skridimas įvyks šiuomet. Neik, sako, su vėliu obuoliauti, nes prakiši. Taip atsitiko šiuo atveju su visais tais, kurie susidėjo su socialistais, visokio lietuviško darbo traukdytojais, senesniai dar šaukiamais nė cento Lietuvai neduoti, pasisakiusiais prieš socialistišką Rusijos skaldymą.

Grigaitis aną dieną neva atsakė mums į mūsų rašinį "antrąjį skridimą atidėjus", tačiau tai nebuvo atsakymas tik socialistiškam, grigaitiškam pasiklojimas ir asmeniškam ant "Draugo" redaktoriaus užsipuolimas. Į tokius plepalus mes nekreipiame dėmesio. Vėlytoji plepėti niekus ir koliotis, ponai socialistai, pasakykite žmonėms teisybę kodėl atidėjote skridimą kitiems metams, išduokite smulkmeniškas sąskaitas ir jas spaudoje paskelbkite.

Waterbury, Conn., lietuviai gražiai ir iškilmingai paminėjo savo klebono kun. Juozapo Valantiejaus 15 metų klebonavimo sukaktį. Sv. Juozapo parapijoje. Kadangi kun. Valantiejus yra pasižymėjęs savo darbūnu ir dosnumu visoj lietuvių visuomenėje, dėl to ir mūsų spauda prisidėjo prie to paminėjimo.

Andino streikų laukuose prasideda riaušės. Yra sužeistų ir net užmuštų. Taip įvyksta dėl to, kad kapitalistai, norėdami sulaužyti streiką, samdo skebus. Darbininkai yra pasiryžę tol nepasiduoti, kol nebus išpildyta jų teisingi reikalavimai.

Amerikos lietuvių katalikų Vargonininkų Sąjunga jau išleido pirmąjį numerį "Muzikos Žinių", kurios eisiandos kas mėnuo. Laikraštukas išėjo keturių puslapių. Redakcijos komisija susideda iš komp. A. Pocius, J. Brazaičio ir N. Kulio. Sveikiname ir linkime pasisekimo!

Lietuviai, ar jau rengiatės prie spalio 9 d. paminėjimo? Šiuomet neturi likti nė vienos kolonijos, kur nebūt surengta Vilniaus gedulo dienos paminėjimas.

Impilties Piliakalnio Paslaptis

Lietuvos archeologai dar pernai metais pradėjo kasinėti Kretingos apskrityje esantį Impilties piliakalnį. Jame tiek pernai, tiek šiemet buvo rasta labai įdomių ir mokslui naudingų dalykų. Du skersiniai piūviai padaryti dar šiais metais per supantį vidaus pilies plotą pylimą toje vietoje, kur yra žemėsniš, Piliakalnis tyrimo atžvilgiu buvo suskirstytas į 4 periodus.

Pirmąjį arba seniausiąjį pylimą tenka skirti II — IV amžiumi po Kristaus. Išilgai šio pylimo lig pamatas paklotas kelių eilių rąstų grindinys. Greta su medžių grindiniu sudėtas 4 metrų plotumo ir 2 metrų aukštumo stambių akmenų krovynis. Šitas medžio grindinys ir akmenų krovynis sudaro pirmojo pylimo pamatą ir grūdus; to pylimo šlaitas iš prieš pusės buvo išgrįstas taip pat stambiais akmenimis, kurie lyg šarvai saugojo pylimą, neleidami prieiti po juo pasikasti ir jį nuversti.

Tautų kraustymosi laikais pirmasis pylimas buvo paaukštintas ir taip pat rūpestingai sustiprintas akmeniniu grindiniu. Įdomu, kad ir kituose dviejuose laikotarpiuose akmuo buvo gausiai naudojamas pylimui sustiprinti, o prieš kryžiuočių ordino laikus, akmenimis buvo stiprinami ir vidiniai pylimų šlaitai.

Ant visų laikotarpių pylimų viršūnių užtikta medinių pastatų, tur būti tvorų, liekanų ir daug įkaltų ar įkastų stulpų, kurie tas tvoras turėjo atlaikyti. Tų pastatų daugumas jau yra sudegę ir pasiliko tik degusių griūvelės, bei sluoksniai. Deja, sudegę medžio likučiai tiek suirę, kad pagal jų išvaizdą sunku įspėti tų tvorų ar sienų išvaizdą, bei sudėti. Vietomis kur spėjama buvus tvora, užtikta virbų ir šakų taip supintų, kai tai daroma ir šiandien.

Pietų vakarinėje pilies dalyje, kuri jungiasi su aukštesnija ir žemesnija pylimo dalimis ir kur šiandien dar netik matomas, bet ir naudojamas kelias į vidaus pilies plotą,

taip buvo atkastos ir ištirtos 4 vartovietės.

Beabejo, įdomiausia iš jų yra pati seniausia. Kelias iš pilies ėjo per pylimą tunelio pavidalo. Tunelis buvo 3 metrų aukštumo, tiek pat platumo ir 8 metrų ilgumo. Jo šonai buvo padaryti iš 2 ažuolinių stulpų eilių, glaudžiai vienas prie kito sustatytų ir į žemę įkastų. Abiejų eilių poliai iš viršaus tarp savęs buvo sujungti. Išilgai perdėtai ant jų ažuoliniais rąstais. Tunelio lubas sudarė skersai ant jo išilginių rąstų greta vienas kito padėti taip pat ažuoliniai rąstai. Tuneliui sustiprinti buvo suvartota daug stambių akmenų, sukrautų atramos pavidalo iš abiejų išorinių tunelio šonų, ties vertikaliai įkaltais poliais ir pagal išilginius rąstus viršuje polių. Šis tunelis vidaus pilies plotą jungė su pylimu ir tuo keliu, kuris toliau ėjo pilies šlaitu. Pernai ir šiemet Impilties piliakalnyje buvo rasta įdomių įvairių laikotarpių vilyčių, ieties galų, žalvarinių daiktų ir šiek tiek keramikos. Kaip matome, Impilties piliakalnis ir jo tvirtovė buvo pastatyta antrame šimtmeptyje po Kristaus gimimo. Impilties apylinkių gyventojai, kaip irgi matyti iš kasinėjimo darbų, dalyvavo sukilime prieš kryžiuočius.

Visiems Impilties piliakalnio kasinėjimo darbus vadovavo žymus Lietuvos archeologas ir karo muziejaus viršininkas gen. Vladas Nagevičius. Tyrimo darbus aplankė Lietuvos Prezidentas Smetona, daug žymių mokslininkų ir didelės ekskursijos. Tyrimo darbuose dalyvavo ir žymiausias Latvių archeologas prof. Balodis. Ateinančiais metais manoma suorganizuoti platesnius Lietuvos piliakalnių tyrinėjimus. Tai ruošiasi Lietuvos universitetas. Tsb.

Katalikų Bažnyčia turi daugiau priešų, negu kitos bažnyčios ir tikėjimai.

Sumažink nereikalingas išlaidas, kad galėtum sušelpi tikrai dorus ir nepasiturinčius moksleivius.

Austrija ir Hitleris

Štai Hitleris ir Austrija... Toks kasnis... Ar gali būt kur nors skanesnis? Vardavėms Hitleriui patiekti šį kepsnį... Jisai nori tiek tik! Nedaug... Juk Austrija po karo — Jau ne kas kit, tik kasnis geras! Viens, du ir pilvas virškina jau... Supraskit tokią gerklę rają... Bet Austrija apvyly norus. Ašai seniau maniau, kad jį Yra tik žemės sluoksnis storas Ir operacijų nebijo... Gal būt ir Hitleris taip manė... Bet nūn žinau, kad ten gyvena Su protu — siela gyvi žmonės, Ir žūt kitų skilve... nemano, o ne!...

ČEKOSLOVAKU SIMPATIJOS LIETUVAI DIDĖJA

Prieš keletą metų Čekoslovakija, kaip priklausanti Europos mažajai santarvei ir esanti lenkų kaimynystėje buvo daugiau Lenkijos įtakoje. Tačiau keletas paskutiniųjų metų lenkų netaktas su čekoslovakais ir juos pagaliau įtikino, koki lenkai yra "nuoširdūs" draugai ir kaip su jais reikia elgtis. Pernai net buvo kilęs Lenkijos ir Čekoslovakijos geležinkelio konfliktas, kuris dar labiau atšaldė čekoslovakų atvirumą Lenkijai. Nuo to laiko čekoslovakai ypač pradėjo domėtis Lietuva ir jai atvirai reikšti savo simpatijas. Dabar beveik Lietuvoje nėra nei vieno stambesnio įvykio, kuris Čekoslovakijoje praeitų viešai nepaminitas. Lietuva turi daug nuosirdžių draugų čekoslovakų politiniuose, ekonominiuose ir kultūriniuose sluoksniuose. Daug čekoslovakų žurnalistų ir ekonomistų lankosi Lietuvoje, et bi jos kultūrinį bei ekonominį gyvenimą ir jo pažangą kelia čekoslovakų spaudoje ir visno menėje. Čekoslovakų žurnalistas Jonas Vozka yra parašęs keletą knygų apie Lietuvą. Vienoje jų jis išnagrinėjo Vilniaus klausimą ir atvirai pasmerkė Lenkiją, kaip smurto šalį ir sutarčių laužytoją.

Čekoslovakijoje studijuoją daug lietuviškos jaunomenės. Aukštieji Lietuvos kariuomenės viršininkai yra išėję čekoslovakų karo akademiją. Kultūrinis bendradarbiavimas su Čekoslovakija yra kuo didesnis.

džiausias. Tik gaila, kad tarp Lietuvos ir Čekoslovakijos šiuo laiku dar nėra įsipletoję labai glaudūs politiniai santykiai.

Čekoslovakus nemažai Lietuva sudomino buvęs Lietuvos ministeris Čekoslovakijoje Jonas Aukštuolis, kuris dabar yra paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Pietų Amerikoje. Reikia manyti, kad jis ir Pietų Ameriką daugiau suartins su Lietuva ir ten jai ras gerų draugų.

Paskutiniuoju laiku čekoslovakų žymus iliustruotas žurnalas "Salon" išleido Lietuvai skirtą specialų numerį, turintį tikslo dar daugiau čekų šviesuomenę suartinti su Lietuva. Žurnalo viršelis papuoštas lietuviu dailininko Jomanto viršeliu. Tekste įdėta Lietuvos Prezidento Smetonos, ministerio pirmininko Tūbelio, Basanavičiaus, Maironio, Vaižganto, Kipro Petrausko, Jonuškaitės - Zaušenės atvaizdai; taip pat įdėti gražiausi Kauno, Vilniaus, Klaipėdos ir kitų Lietuvos vietų vaizdai. Žurnalo turinį sudaro žymių Lietuvos žmonių parašyti straipsniai apie Lietuvą, kaip gintaro ir kryžių šalį, lietuvių literatūrą, liaudies meną, dailę, teatrą, muziką. Tai p pat išspausdinta keletas liaudies dainų ir vienas istoriškas pavimas. "Salon" Čekoslovakijoje turi daugiau, kaip 30,000 skaitytojų. Kaune einantis žurnalas "Naujoji Romuva" atsiliepiama čekoslovakams, jų tautinės šventės progą, spalio mėnesį išleis specialų numerį skirtą Čekoslovakijai. Tsb.

— Žmogus sulaukęs 50 m. amžiaus, keturis metus yra praleidęs lovoje.

B. Zude's sidnot... išsivadė Kristaus!

EMILIJUS

ARBA SAVO SŪNAUS PERSEKIO TOJAS

Už vokiečių kalbos vertė J. Navickas

(Tęsinys)

LIUCILIJUS ir BRUTAS: Taip. KALPURNIJUS: Prakeikimas! Visi niekiai! O sūnau išdėvike! (Brutui) vienas kaltas tame.

BRUTAS (Kalpurnijui): Tylik, o jei papulsi ir tu kaip krikščionių palai...

KALPURNIJUS: Kas man gyvenimas sūnau! (Oktavijui) Dar yra laiko; pamat... mano turte.

OKTAVIJUS: Tėve, visa tai veltui! Mano likimas nuspręstas... aš negaliu padėti. Geriau klausyk manęs, brangusis! Paniekink, pracinančius tuščius žodžius ir ieškok amžinų turtų dan...

KALPURNIJUS: Kaip! Tu turi pa-

LIUCILIJUS: Baikit verkanus! Emilijau, skaityk sprendimą! BRUTAS: Įstatymas reikalauja, kad pasirodytų pasmerkietji. LIUCILIJUS: Atveskit Virginijų! EMILIJUS: Kaip pernešiu aš jo žvilganį?

VIII SCENA

Virginijus tarp dviejų kareivių ir buvusieji.

OKTAVIJUS: Drąsos, Virginijau! VIRGINIJUS: Dievas su mumis.

EMILIJUS (sako sprendimą, notaras užrašo): Prokonsulas Emilijus, su prefekto Liucilijaus leidimu, teisėjas savo sūnaus ir Liucilijus Romos prefektas, pasmerkia mirtim abu berniuku, Virginijų, sūnų minėto Emilijaus, ir Oktavijų, sūnų patricijaus Kalpurnijaus, kadangi jie yra krikščionys. Tu, Liucilijau, įvykinti sprendimą... Aš pats to negaliu padaryti (šloja, Virginijui). Neištikimas sūnau, eik ir mirk mano prakeiktas! (Pats sūn).

Ach! Ką aš pasakiau!

VIRGINIJUS (Bučiuoja jam drabu-

žio skverną): Tėve, aš tau dovanuju. Lik sveikas!... Oktavijau, skubėkim prie kentėtojų triumfo!

OKTAVIJUS: Prie vainiko, prie dangaus! (Išėina daryse sutinka juos Saturniną).

IX SCENA

Saturninas ir buvusieji

SATURNINAS: Drąsos, jūs Dievo kankiniai. Pergalės valanda prisiartino. (Išėina su jais; jie bučiuoja jam ranką ir sako: Sirdingai dėkojame, tėvel!)

BALSAS IŠ LAUKO: Mirtis krikščionims!

KALPURNIJUS: Mano sūnau! Ach mano sūnau! (skuba paskui juos).

EMILIJUS: Vėž išiekit ir palikit tėvą vieną, kuris nužudė savo sūnų, palikit jį jo nusiminimel!

BRUTAS (pats sau išeinant): Aš nugaltėjau. (Visi išeina).

X SCENA

Emilijus vienas.

EMILIJUS: Netekau dabar savo sūnaus! Ir pasmerkiau aš jį pats! Ach! Kodel nesutruošino mane dievai, kai aš

skučiau baisų pasmerkimą? Aš jau jį niekados nematysiu!... Aš jaučiu kaip kažkeno ranka mane griebia... Balsas, bet nežmoniškas mane šaukia... Kur yra mano jėga? Kur meilė, kurią aš prisiečiau tėvynės dievams? Jis man dar dovanuoja... man, jo budeliui! O aš kvailys nieko neatsakiau. Ar jis man dovanuoja?... Jis mane mylėjo ir taip tvirtai!... Taip, aš vienas, aš vienas jo nekenčiau!... Mano sūnau, tu aužinai nuo manęs atsiskyrei... o jei aš išsivadėčiau savo tėvų tikėjimo, ar nebūčiau pasmerktas tokia pat žiauria mirtimi!... Aš? Ne... Kokia kova! Bet ką aš sakau? Aš žygiuju į karą prieš partus. Bet kur mano kariška drąsa? Ir tos aš netekau... Aš jau nesu pirmykštis Emilijus! Koks pasikeitimas! Aš neturiu jau ramybės... bet jis, jis prieš mirtį visai laimingas, kaip linksmai šviečia jo veidas! Kokia ramybe žiba jo akys! Ach! aš tai jaučiu, tik su juo galiu būti laimingas... Tuojau atsauktis sprendimą!... Bet ką sakys žmonės?... Kas man daryti! Savo sūnų neatiduosiu už jokią kainą.

(Nori išeiti, bet sutinka Brutą. La-

biau ir labiau temsta, Perkūno trenksmas).

XI SCENA

Brutą ir buvusius

BRUTAS (stumia atgal): Veltui, ką tu darai? Viskas baigta.

EMILIJUS: Jau veltui skubu, kad apkabinti jo lavoną...

BRUTAS (susiraukęs): Pirmą noriu tau keletą žodžių pasakyti.

EMILIJUS: Greitai daryk!

BRUTAS: Keršto diena pagaliau atėjo.

EMILIJUS: Pasiiskink!

BRUTAS: Ar atsimeni Valeriną, mano sūnų? Nežiūrint jo nekaltybės pasmerkei jį mirti.

EMILIJUS: Aš būčiau prigautas, tuoj po jo mirties atsidaro kaltininkai.

BRUTAS: Tebūnie taip, tada aš prisiečiau tau kerštą, šiandien gi jis išsipildė.

EMILIJUS: Kaip?

(Daugiau bus)

A.L.R.K. Federacijos Sekretoriaus Raportas 24 Kongresui

(Tęsinys)

Kadangi Federacijos valdyba gerai žino katalikų organizuotosios visuomenės dosnumą tautos reikalmis ir susirūpinimą Vilniui, dėl to nutaria —

Remti Vilniui Vaduoti sąjungą ir jos prisijungus atstovus į Ameriką šia tvarka:

1. Federacijos skyriai ir apskriviai nepripažįsta kito Vilniui Vaduoti sąjungos centro Amerikoje kaip tik Federacijos centrą, kuris reikalui esant, koresponduoja su Vilniui Vaduoti sąjungos centru Kaune arba lietuvių organizacijomis Vilniuje.

2. Federacijos skyriai ir apskriviai patys be jokių tarpininkų rengia svečiams pasikaitas ir prakalbas, kuriose svečiai kalba tik Vilniaus reikalais, neliečiant Lietuvos vidaus politinių klausimų.

3. Visas Vilniui Vaduoti sąjungos atstovų darbas Amerikoje, liečiant katalikų visuomenę, dirbamas per Amerikos lietuvių katalikų veikimo centrą — Federaciją.

Toji rezoliucija išblaškė abejones ir dėl to beveik visas maršruto surengimo darbas teko pakelti Federacijos centrui ir skyriams. (Gerą pradžią maršrutui buvo padaręs gerb. Lietuvos generalinis konsulas New Yorke P. Zadeikis).

Svečiai, besilankydami po kolonijas dar labiau paskleidė Vilniaus vadavimo idėją ir padidino akciją.

Su Vilniaus Geležinio Fondo pirm. kan. F. Kemėšiu susitarta, kad Federacijos centras yra Vilniaus Geležinio Fondo centru Amerikoje. Dėl to centrui ir skyriams teks sistematingiau dirbti Vilniaus vadavimo darbą ir platinti Vilniaus pasus bei ženklelius. Dėl to tam tikslui skiriamas vienas šio kongreso posėdis. Visas tas darbas reikės labiau sistematizuoti. Centrui ir skyriams bus daugiau darbo, bet ir nauda mūsų tautai aiški.

Gerb. kun. M. Kazėnas, Federacijos išdininkas, pasiūlė centro valdybai pakviesti į šį kongresą ir bendrai pas Amerikos lietuvių J. E. Vyskupą Teofilijū Matulionį. Centro valdyba savo susirinkime vienbalsiai pasiūlymą priėmė. Sekretoriatas pasiuntė J. E. oficialiai pakvietimą laišku ir kongresui artinantis pasiuntė kablegramą. Per kun. M. Kazėną gauta J. E. Vyskupo Boyle laiškas, raginantis būtinai Vyskupą Matulionį pakviesti į Ameriką.

Kursai ir pasikalbėjimo rateliai

Šiais metais ypatingu būdu raginau Federacijos apskriviais ir skyrius steigti kursus ir pasikalbėjimo ratelius. Tuose kursuose ir pasikalbėjimų rateliuose raginta gvildinti socialinės ir ekonominės problemos, anklieti katalikiškojo ir tautiškojo veikimo vadus, popularizuoti Federacijos skelbiamas idėjas ir bendrai mokslinti mūsų visuomenę.

Kai kur tokie kursai įsteigti. Chicagoje jie buvo įsteigti mano iniciatyva. Reikia tikėti, kad ateityje visos kolonijos turės suatgusius žmonėms kursus ir pasikalbėjimo ratelius. Šiais laikais jie ypatingai yra reikalingi.

Mūsų organizacija

Vedant susirašinėjimus su Federacijos skyriais, apskriviais, N. C. W. C. ir visokiais kitokiais visuomeniškais reikalais, per metus laiko parašyta šimtai laišku. Besiorganizuojantiems naujiems skyriams teikta reikalingos informacijos, siūsta reikalinga medžiaga.

Nauji skyriai šiemet susiorganizavo: New Britain, Conn., Cleveland, Ohio, Pittsburgh, Pa. (Šv. Vincento parapija). Susiorganizavo stiprus apskritis Pittsburghe ir apylinkėse ir jau keletą žymių darbų nuveikė. Skyriai ir apskriviai, kurie veikė seniau, tebėra gyvi ir praėjusiais metais gražiai darbavosi. Prie Federacijos centro per skyrius formaliai priklauso ir savo duokles užsimokėjo už šiuos metus 196 draugijos. Šiuo žvilgsniu Federacija paūgėjo per praėjusius metus 46-mis draugijomis. Visos mūsų centralinės organizacijos taip pat tebėra Federacijos narėmis.

Taigi, mūsų centras vis dėlto eina stipryn. Federacija šiandien jau nebe ant popieros organizacija, bet yra tikras mūsų veikimo centras.

Besirengiant prie šio kongreso

Jau keli metai man rūpėjo, kad laikyti Federacijos kongresą veikioj Clevelando kolonijoje. Tokį norą pareiškė ir visa centro valdyba. Priežastys buvo kelios. Viena, kad Clevelandas yra vidurkelyje tarp rytų ir vakarų. Antra — Clevelando dioclezijos vyskupu yra didis Amerikos katalikų veikėjas ir Katalikiškos Akcijos judintojas J. E. Vyskupas Schrems, davęs Federacijai malonų užgyrimą. Kongreso reikalui teko gana daug susirašinėti su Clevelando liet. katalikų veikėjais. To pasekmėje čia ir turime šauniai priengtą kongresą.

Mūsų skolininkai

Kiekviename kongrese keliamas Federacijos stipendininkų klausimas. Tenka ir šiemet jį iškelti. Sulig pirmesnių kongresų nutarimu, pavesta Lietuvos Ateitininkų Susiėlpimo Fondo Valdybai kolekтуuoti skolas iš Lietuvoj gyvenančių Federacijos skolininkų — stipendininkų. Kan. P. Dogelio, Fondo pirm., vardu pasiūsta formalis igaliavimas ir visi stipendininkų dokumentai. Pusė iškolektuotų pinigų turi eiti Federacijai, kita pusė Ateitininkų Susiėlpimo Fondui.

Federacijos skolininkai Lietuvoje yra šie:

1. Dr. Marija Andziulytė-Ruginienė — 12,360 Šveicariškų frankų.
2. Marija Ambraziejūtė — 4480.00 ir 5,503 Šveicariškų frankų.
3. Kazys Ambrozaitis Dr. — \$300.00.
4. Julius Aperavičius — \$50.00.
5. Kun. Pijus Aleksa — \$150.00.
6. Muzikas Jonas Bendorius — \$280.00.
7. Liudas Gaučys — \$150.00.
8. Irena Jackevičaitė — \$975.00.
9. Julius Jakulis — \$250.00.
10. Edvardas Jutulis — \$50.00 ir 750 Šveicariškų frankų.
11. Lūda Jovaišaitė — \$50.00.
12. Salomė Juozelėnaitė — \$50.00.
13. Pranas Jučaitis — \$95.00; 1236 Šv. frankų ir 4724 vokiškų m.
14. Jonas Jusonis — \$100.00.
15. Antanas Kazakauskas — \$500.00.
16. Antanas Kubilius — \$150.00.
17. Juozas Leimanas \$300.00 ir 1800 Šveicariškų frankų.
18. Juozas Masilauškas — \$200.00.
19. Petras Mačulis — \$600.00.
20. Juozas Mačulis — \$100.00.
21. Petras Meškauskas — \$100.00.
22. Balys Maršionis — \$25.00.
23. Pranas Masilionis — \$50.00.
24. Juozas Macevičius — \$350.00.
25. Kun. Vincas Mykolaitis — 3999 Šveicariškų fr.
26. Stasė Orvydaitė — \$50.00.
27. Juozas Petrušauskas — \$100.00.
28. Ona Petrauskaitė — 10,837 Šveicariškų frankų.
29. Kazys Pakštas — 9432 Šv. frankų ir \$252.50.
30. Česlovas Pakuckas — \$100.00.
31. Antanas Puodžiukynas — \$100.00.
32. Kun. Nikodemas Pakalka — 2448 Šveic. frankų.
33. Balys Pailekas — \$25.00.
34. Klemensas Ruginis — 9861 Šveicariškų frankų.

(Daugiau bus)

Muzikos Pijonieriai

Rašo A. P. Stulga

RICHARDAS WAGNERIS

Apie žymiusius muzikinius, ypač Richardą Wagnerį, būtų galima labai daug prirašyti. Apie R. Wagnerį parašyta virš aštuoni šimtai knygų. Tat, čia mėginsime suglausti apibūdinti šio muzikos milžino svarbą muzikos pasauliui.

Richardas Wagneris gimė Leipzige, 1813 metuose; mirė Vienoje 1883 metuose. Būdamas dar mažyčiu Wagneris liko našlaičiu. Jo motina vedė antrą vyrą, kuris buvo poetas ir rimtas žmogus, kuris mylėjo posūnį Richardą. Jaunas Richardas turėjo progos mokytis. Prie bendrojo mokslo, jis rodė nepaprastų gabumų muzikoje. Iš pat jaunystės pradėjo rašyti orkestracijas, vesti chorus ir rašyti operas. Karaliaučiuje jis vedė aktorę — lošėją Minną Planer. Paprastai, kaip daugeliui didvyrių, yra, ne rožėmis kelias klotas, taip buvo ir Wagneriui. Dangą pergyveno. Neturėdamas sekmių Karaliaučiuje, jis persikraustė į Rygą. Neilgiausiai ten pabuvęs, vyko į Paryžių. Ten ir-gi turėjo kovoti už buvį.

Gerų sekmių jis sutiko Dresdenė. Ten vaidino savo operas ir po to buvo pakviestas būti muzikos direktorium. Keliais metais po to, jis parašė dar keletą operų "Tannhauser" ir "Lohangrin". Būdamas savotiškų idėjų ir savotiškų ypatybių žmogus, Wagneris buvo nusistatęs viską daryti savitiškai, tat turėdavo daug ir priešų. Už koki ten nusižengimą valdžiai jis turėjo apleisti Vokietiją dvylikai metų; gyveno Šveicarijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Belgijoje ir Italijoje.

Būdamas neturtingas, Wagneris negalėjo prirengti veikalo, kurio jis planuodavo. Bet, ant laimės, Bavarijos karalius Edvardas II priglaudė jį į savo sostinę Munichą. Tokiu būdu Wagneris ten parašė visą eilę garsių operų. (Apie Wagnerio ir kitų kompozitorių operas pakalbėsime skyriumi).

Prieš mirtį Wagneris gero-kai buvo prasigyręs. Pajutęs savo jėgų silpnėjimą, jis vyko į Vienią, bet ir ten negalėjo atgauti sveikatos. Vienoj būdamas ir pasimirė. Mirus, jo žmona neatsitrunkė nuo jo kūno net per dvidešimt dvi valandas ir per ke-

turias dienas atsisakė priimti maistą. Didžiausios meilės ir ištikimumo parodymui, ji nusikirpo savo kasas ir jas idėtyjo į mirusio vyro karstą. Ji tiek buvo gedulos perimta, kad tapo atsiskyrėlė. Buvo užsidariusi viena ir nieko nenorėjo matyti, arba priimti.

Mirus Wagneriui, Vienos miestas siūlė gražų miesto laidojimą, bet jo žmona norėjo, kad jo kūnas būtų pargabentas į jų namus ir ten palaidotas. Vežant lavoną namo, pakeliui, traukiniui sustojus stotyse, visur Wagnerio buvo duoda didelė pagarba, nešama gėlės. Paskutinėje stotyje tiek buvo gėlių, kad jas reikėjo vežti net keliais vežimais. Pasitikimui kūno, visa apylinkė buvo išpušta gedulo ženklais, ant kurių buvo išrašyta jo paties kompozicijų melodijos. Wagneris palaidotas prie jo paties namų, jo paties prirengtoje vietoje, Bayreute.

Richardas Wagneris buvo galingas muzikinis ir dramatis. Jis savo ypatingu būdu, savo originalumu skiriasi nuo kitų kompozitorių. Nėra muzikos mylėtojo, kuris daugiau ar mažiau nežinotų apie Wagnerį. Nėra tos operos namo arba muzikos perstatymo ir išpildymo vietos, kuriose nebūtų aukštai gerbia-

mi Wagnerio veikalai. Wagnerio kūriniai yra įdomūs ir verti susidomėjimo.

ANTANAS BRUCKNERIS

A. Bruckneris gimė Ansfeldene, Austrijoje, rugsėjo 4, 1824; mirė Vienoje, spalio 11, 1896. Jis buvo sūnus kaimo mokytojo ir pats iš pradžių liko mokytojas, tik vėliau laikinai pradėjo vargonuoti Sv. Florijono vienuolyne. Paskui tapo vargonininku Lingo katedroje, po to buvo pakviestas būti palociaus vargonininku Vienoje ir Vienos universitete muzikos dėstytoju.

Bruckneris buvo suvirš 50 metų, kad apie jį pasaulis pradėjo girdėti. Bet Europoje jis buvo daugiau žinomas, nes yra parašęs simfonijų, kurias galima lyginti Beethovenui, ir bažnytinius veikalus, kuriuos galima lyginti Palestrinai. Jo bažnytinės kompozicijos yra žymėtinės.

Jo "Virga Jesse Floruit" ir "Christus factus est" yra svarbiausi ir labai sunkūs. Reikia gero choro, kad išpildžius tuos veikalus. Parašė mišias in D ir F ir iškilmingą "Salvum Fac".

RICHARDAS STRAUSS

Richardas Strauss yra gimęs Muniche, Vokietijoje, 1864 m. ir yra žymimas kaip vienas iš žymiausių šiolaiinių kompozitorių. Jo tėvas buvo muzi-

kas, tad ir sūnus iš pat jaunystės turėjo progos lavintis muzikoje. Jis pradėjo komponuoti būdamas 6 m., o būdamas 7 m. parašė serenadą ir orkestrui maršą, kuris buvo atspausdintas. Jis lankė Municho universitetą, bet dau-giausiai kreipė dėmesio į muziką. Kiek laiko praleido Italijoje ir ten būdamas parašė "italijonišką simfoniją". Po to, sugrįžęs į Munichą, buvo operos dirigentu; vėliau važinėjo po Europą, kaip dirigentas, ir lankėsi Amerikoje. Jo kompozicijos yra sunkios suprasti. Jis yra parašęs daug dainų, operų, simfoniskų orkestracijų, kuriose reikiama muzika, kaip pasaka. Richardas Strauss dar tebegyvena.

PINIGAI DEL BIZNIO

KOMERCINIS PASKOLAS

NUODAME ĮSTAIGOMS

REMIANTIES JŲ REKORDU

HALSTED EXCHANGE NATIONAL BANK

Halsted St. ir 19th Pl.

Narys FEDERAL INSURANCE KORPORACIJOS

Ar Jūs Esate Supantiotas

Ir su "sutrulais" nervais — jaudin-tės ir pavargę — tik pusiau žmo-gus. Jiegiu taip, sta! yra geras toni-kas, suteikiantis geresnės dienos.

Nuga-Tone

yra užvardintimas TONIKO, kurį Gydytojas Specialistas išrado, ir kuris dabar parduodamas visose vaistinėse. NUGA-TONE yra kombinacija tam tikrų tonikų alternatyvų, kurios stimuluoja, atgaivina visus organus, duoda naują gyvenimą ir energiją. Jūs valgysite geriau, — miegosite saldiau. Tūkstadiams vyrų ir moterų tapo pagelbėta. Trisdešimt dienų traukiantis už Vieną Dolesį, gausite tikrai — garantuotai.

TOLOSEFAT

Miss M. Kainer of Brooklyn, N. Y. writes: "Have used Kruschen for the past 4 months and have not only lost 35 pounds but feel so much better in every way. Even for people who don't care to reduce, Kruschen is wonderful to keep the system healthy. I bring a nurse should know for I've tried so many things but only Kruschen answered all purposes." (May 12, 1933).

This delicious cheese food is DIGESTIBLE AS MILK ITSELF!

Pasiūptas Velveeta's šveicariškos sūrio skonių yra sveikatausojanti, faktoriškai visokių maistų. Valdoma labai gerai. Vartokit Kraft's Velveeta... tankiai!

Važiuojam!

Jau prasideda įdomios, rudeninės ekskursijos į senąją Europą. Daug kas mano, kad šiuo laiku keliauti laivais per Atlantiką nepatogu, kad Lietuvoj nėra kas veikti. Tačiau tie, kurie yra keliavę rudens metu, žino, kad kelionėje tai nesudaro skirtumo, o Lietuva yra graži visais metų sezonais. Lietuvos miestuose rudenį prasideda didelis judėjimas, dėl to kas nori pamatyti savo senosios Tėvynės kultūrinį ir visuomeninį veikimą, dabar laikas yra važiuoti.

Dienraščio "DRAUGO" laivakorėjų agentūra išrūpina visus kelionei reikalingus dokumentus ir parduoda laivakortes ant visų linijų ir visų patogiausių laivų. Rašykite arba atvažiuokite.

NOVENOS

Ką tik išėjo iš spaudos

Novena, prie Šv. Antano 15c.

Novena Neperstojančios Pagalbos 10c

Novena prie Šv. Teresėlės, Mažos Gėlės antroji laida 10c

Daugiau imant, duodame nuolaidą galima gauti

"DRAUGAS" PUB. CO.,

2334 So. Oakley Ave.,

Chicago, Ill.

IN OUR OFFICE

ATA

JUOZAPAS KASPARAS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 15 d., 5:45 val. vakare, 1934 m., sulaukęs pusės amžiaus Tauragės apskr., Jukabaičių kaime, Jurbarko parapijos, Amerikoje išgyveno 31 metus. Paliko didesnę nuliūdimo moterį Agotą po tėvais Lukauškaitę, sūnų Albina 6 metų ir gimines, o Lietuvoje brolių Kazimierą, seserį Julijoną ir gimines.

Kūnas pašarvotas randasi 1605 So. 50 Ave., Cicero. Laidotuvės įvyks rugsėjo 19 dieną, 8 val. ryto iš namų į Sv. Antano parapijos bažnyčią, Cicero, kurioje atsisveikins su lietuvių ir amerikiečių draugais. Po pamaidų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Kasparo gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir paskutinio paskutinio patarnavimo ir atsisveikinimo.

Nuliūdė liks: Moteris, Sūnus ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius S. P. Mažeika. Telefonas YARDS 1135.

ATA

AUGUSTAS ENDZIKAITIS

Mirė rugsėjo 14, 1934 m. 7:30 val. vakaro, sulaukęs 21 metų amžiaus.

A. a. Augustas gimė Chica-go, Ill.

Paliko dideliam nuliūdime savo mylimą motinėlę Marijoną, po tėvais Budrikaitę, patėvį Povilą Zultauskį, brolių Juozapą, seserį Oną, broliene Bronslavą, svogerį Joną Zultauskį ir gimines.

Kūnas pašarvotas 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, rugsėjo 18 d. 12 val. P. Eudėkio koplyčioje 8 val. bus atlydėtas į Sv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaidos už velionio sielą. Po pamaidų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvių.

Nuliūdė liks: Moteris, Patėvis, Broli, Sesuo, Brolienė, Svogeris ir Giminės.

Laidotuvėse patarnauja graborius J. F. Eudėkis. Telefonas YARDS 1741.

ATA

URSULĖ JAKUBONIS
(Po tėvais Kitraitė)

Mirė rugsėjo 18 d. 1934 m., 11:30 val. vakaro, sulaukus 45 metų amžiaus. Kito iš šiaulių apskr., Tryškių parapijos ir miestelio, Amerikoje išgyveno 28 metus.

Paliko dideliam nuliūdime vyra Joną, 2 sūnus: Juozapą ir Feliksą; dukterį Aldoną, seserį Zofiją, svogerį Vytulą Peleckį ir jų šeimyną, svogerius Petrą ir Mykolą Jakubonius ir 2 pusseseres: Ursulę ir Viktoriją; o Lietuvoje motiną Marijoną, 3 seseris ir 2 brolius.

Kūnas pašarvotas Butkaus koplyčioje, 710 W. 18th St. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 20 d. 12 val. koplyčioje 8:30 val. bus atlydėta į Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaidos už velionės sielą. Po pamaidų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvių.

Nuliūdė liks: Vyrai, Sūnai, Dukter, Sesuo, Svogeriai ir Pusseserės.

Laidotuvėse patarnauja graborius Butkus. Telefonas CANAL 3161.

AMERIKIEČIO KANKLĖS VYTAUTO DIDŽIOJO MUZIEJUJE KAUNE

Zemiau talpinamas Lietuvos švietimo Ministerio, profesoriaus J. Tonkūno, padėkos laiškas Matui Sadauskui iš Mat-tawan, New Jersey:

"Vytauto Didžiojo Muzie-jaus Rūmai, Kaunas. Gerbiamas Tamsta, Vytauto Didžiojo Komitetas Tamstos siųstas kanklės gavo ir už jas nuosirdžiai dėkoja. Komitetui malonu, kad Ta-msta tolimam užjūry gyvenda-mas nepamiršote savo Tėvynės ir tas kanklės, kaip ženkla meilės Tėvynei, Komitetas de-de Vytauto Didžiojo Muzie-jun. Te primins jos einiams, kaip lietuviai — išeiviai my-lėjo savo Tėvyne.

Prof. J. Tonkūnas švietimo Ministeris Komiteto Pirmininkas".

Iš to laiško matosi, kaip Vy-tauto Didžiojo Komitetas, ku-ris yra Muziejiaus statytojas, brangina Amerikos lietuvių dovaną. Tai ne pirma ir ne paskutinė amerikiečių dovana Vytauto Muziejui. Nežymus a-merikiečių skaitlius yra pasi-untes pinigines dovanas Vytau-to Didžiojo Muziejiaus staty-bai. Geistina, kad tokios do-vanos šiam didžiajam Lietu-vos kultūros židiniui plauktų ir toliau. Bet štai, paprasto Lietuvos kaimiečio sūnus, Ma-tas Sadauskas, duoda kitą gra-žų ir sektingą pavyzdį: jis pa-daro kanklės ir jas dovanoja Lietuvos Muziejui.

Kiek pirmiau, kitas Lietu-Pranas Bagdonas iš West O-vos emigrantas, dailininkas range, N. J., padovanojo tam pačiam Vytauto Didžiojo Mu-ziejui labai brangų ir senoviš-ką paveikslą, kurį jis buvo iš Lietuvos atsivežęs Amerikon.

Pas Amerikos lietuvius yra daug brangių, muziejui tinka-my, dalykų, kurie čia bereika-lo nyksta, kada jų vieta yra Vytauto Muziejuje. Amerikos lietuviai prie progos galėtų pa-rinkti ir kitokios medžiagos iš Amerikos gamtos ir praeities ir padovanoti Kauno muzie-jui. Tokiu būdu Vytauto Mu-ziejui Kaune susidarytų nema-žas Amerikos lietuvių do-vanų rinkinys; Vytauto Mu-ziejus tokioms dovanoms pas-

LIETUVOS MIŠKAI IR EŽERAI

Netik Lietuvos poetai, bet ir svetimų kraštų plunksnos žmonės apie Lietuvą dainuo-ja, kaip daugybės ežerų šalį. Žinoma, Lietuva čia negali pralenkti savo netolimą kai-mynę Suomiją, kurioje ežerų yra apie 60,000. Tačiau ir Lie-tuvoje ežerai yra vadinamojo ledynų laikotarpio padarinys.

Senovėje Lietuvos ežerų plo-tas buvo didesnis. Bet dange-lis ežerų palengvėle apaugo žolėmis ir samanomis, arba pa-virto pelkėmis. Dar ir šian-dien galima užtikti bevaikš-tant po buvusių ežerų vietas klampių pelkynų, kurie suda-ro pavojų juose nugrimsti.

Daugiausiai ežerų yra Lie-tuvos žemių - rytuose, Zarasų ir Utenos apskrčiuose. Kita e-žerų sritis, tik ne tokia jau gausinga, yra Lietuvos šiau-rės - vakaruose, apie Telšius ir Žemaičių garsiuosius kalnus. Lietuvos pietuose, džiukų kra-šte irgi yra gana daug ežerų. Taip pat ežerų yra ir okupu-tame Vilniaus krašte.

kirtų atskirą sąsą, kuri dary-tų garbės Lietuvos išeiviams. Po Prano Bagdono, Mato Sadausko, kas bus sekantis? Lietuvos žmogus, 1934 m. rugs. 13 d. N. Y. C.

Didžiausiuoju Lietuvos eže-ru laikomas Narocų ežeras, dabar lenkų okupuotas. O gi-liausiuoju ežeru, vieni laiko Daugų ežerą, kiti Platelių. Stambiausieji ežerai yra: kaip jau paminėta Narocų, Daugų, Platelių, Sartų, Rubikių, Par-šezeris, Rekajavo, Siesarčio, Tauragnų, Zarasų, Drukštų, Švyrių, Metelių, Obelių, Du-sios, Veisiejų, Vištyčio, Vygrių, Dukšto. Apie kiekvieną Lie-tuvos ežerą ir jo atsiradimą žmonių lūpose šiandien dar skamba įvairūs padavimai, pasakos ir net dainos. Tai ži-noma daugiausiai liaudies vai-zduotės padarinys, tačiau jis lietuvių būdai ir sielos gyve-nimui yra labai charakterin-gas.

Savo plotu Lietuvos ežerai yra nedideli, didžiausias turi apie 24 kvd. kilometrų, gi-giliausias apie 60 metrų. Ten-ka pažymėti, kad Lietuvos e-žerai yra labai žuvingi

Lietuvos miškai dar senovė-je skambėjo, kaip neisbrenda-mos girios, pilnos įvairiausių žvėrių, žvėrelių, kurių buvo minimi įvairiausieji elniai, še-rnai, briedžiai, lokiai ir kito-ki sutvėrimai. Šiandien jau Lietuvos girios yra smarkiai išnykusios ir tikrai iš jų liko vien girelės. Girių plotai an-kščiau buvusieji neisbredami, dabar jau tapo derlingais lau-

kais, jų vietose išaugo mies-tai ir miesteliai.

Bendrai imant, Lietuvoje mi-škų plotas sudaro apie 17% visos teritorijos. Senovė, kaip jau rašyta, tas plotas buvo šimteriopai didesnis. Skaitant hektarais dabar Lietuvoje mi-škų yra apie 836,000 ha. Dau-giausiai yra spigliuotųjų med-žių, (eglių ir pušų). Eglių y-ra apie 252,000 ha, o pušų — 207,000 ha. Lapuotųjų medžių daugiausiai pasitaiko alksnių, epušių, beržų, liepų, skirpstų, uosių, ąžuolų ir kitų.

Dabar Lietuvos miškuose jau nebėra tų didelių žvėrių, apie kuriuos byloja senosios Lietuvos istorija. Retkarčiais dar miškuose pamatysi briedį, kiek dažniau stirną, kiškius, voveres. Šie žvėreliai irgi taip reti, kad kai kurie jų uždrau-siti medžioti. Apie senovės Lie-tuvos miškus ir lietuvių liti-ratūroje yra gražūs perlas. Tai vyskupo Antano Baranausko, žymaus Lietuvos poeto para-šyta poema "Anykščių šile-lis".

BALTIJOS VALSTYBIŲ EKONOMINĖ KONFERENCIJA

Rugsėjo 2 dieną Taline pra-sidėjo Baltijos valstybių Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos eko-nominė konferencija. Joje da-lyvauja žymiausias tų trijų valstybių ekonominės organi-zacijos. Ši konferencija, kaip pastebi latvių spauda, yra su-sirinkusi po laimingąja žvaig-žde, nes tik prieš dvi dienas prieš konferencijos susirinki-mą buvo parafuotas šių trijų valstybių politinis paktas. E-konominė konferencijoje ga-lės būti nustatytos tolesnės ve-

damosios linijos šių trijų kra-štų ekonominiam bendradar-biavimui. Pabaltijo valstybių ekonominė pasizadėjimų pra-plėtimas yra galimas. Visai nėra taip, kad visų trijų val-stybių gaminiai būtų vienodi. Ir kiekviena valstybė negali apseiti vien tik savo gami-niais. Kada jau galutinai su-sitarta šių trijų valstybių po-litinio bendradarbiavimo at-žvilgiu, tai yra daug lengves-nis susitarimas ir ekonominė-je srityje.

Per visą eilę metų Latvijos prekyboje su Lietuva ir Esti-ja susidarė didelis pasyvas La-tvijos nenaudai. Artimiausiais metais Latvija ji vargu pajėgs išlyginti. Tačiau jeigu taip ir pasilygtų, tai Latvija šioje ko-nferencijoje tik prašytų savo kaimynus atminti jos pasyvą ir esant geriams savo kraštų reikalų gynėjams, neskaityti per daug jeigu kas nors ir susidarytų Latvijos naudai. Latvijos, Estijos ir Lietuvos likimas, kaip pabrėžia latvių laikraščiai, padėtis ir ateitis rodo, kad šios valstybės savo ekonomine ir politine gerove gali sustiprinti tik glaudaus susipratimo ir bendradarbiavi-mo keliu eidamos. Tsb.

SKAUDI MEILĖS TRAGEDIJA LIETUVOJE

Netoli puikiai dabintų Ven-tos pakrančių ties Vieksnių miesteliu gyvena stambus ūki-ninkas Pikevičius. Jis turi 3 sūnus ir vieną gražią dukterį Emiliją 22 metų amžiaus. Ta-me pačiame Vieksnių mieste-lyje gyvena Šimas Ražauskas, jaunas, dailus, blavius ir dar-bštus vyras, vienintėlis senos motinos paguoda. Pikevičiūtė —Ražauskas graži pora ir vie-

nas kitą mylėjo. Tačiau ji bu-dviejų įsimylėjusių žmonių mi-rtį ir senas tamsias tradicijas. Tsb.

Senis Pikevičius draudė sa-vo dukteriai draugauti su Ra-žausku. Daug kartų įsimylė-jęs jaunikaitis lankė Pikevičių namus, daug kartų jis prašė gražiosios Emilijos rankos, ta-čiau visados sutikdavo griežtą jos tėvo pasipriešinimą. Paga-liau vieną kartą Pikevičius Ražauską net išvyjo iš savo namų, pagrasindamas, kad tai būtų paskutinį kartą jo koja ten įkelta.

Rugpjūčio mėn. 27 dieną Pi-kevičiūtė su savo mylimuoju susitiko savo tėvo gražiame pušyne. Po 5 valandų susitiki-mo, pavakare pasigirdo skar-dus šūvis, kuris Emilijai atė-mė gyvybę. Ražauskas lyg iš proto išėjęs, su revolveriu ra-nkoje nubėgo į Pikevičiaus na-mus ir juos padegė. Subėgu-sieji kaimynai stvėrėsi namus gesinti. Kai jau buvo liepsna užgniaužta, įbėgusieji į sude-gusiųjų namų vidurį iš po griū-vėsių ištraukė ir Simo Ražau-sko lavoną. Tada visiems pa-aikėjo gaisro kaltininkas. Du naujai supilti kapai išdygo Vieksnių kapinėse, o senius Pikevičius paliko atgailauti už

ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULEVIČIUS. Labiau ir labiau auga pasitikėjimas šiuo šventu vyru, mūsų mylimu tau tiečiu. Nebetoli gal ir tie lai-kai, kada Dievas leis jį išvys-ti šventuoju paskelbtą.

Kiekvienam įdomu pažinti to garbingo Vilniaus vyskupo gyvenimą. Jį sužinosime iš neseniai išėjusios knygos: "ARKIVYSKUPAS JURGIS MATULEVIČIUS"

Knyga parašyta ne vieno žmogaus, bet daugelio mūsų Lietuvos profesorių, kunigų, mokytojų. Knyga yra didelė, su stipriais kietais viršais, su persiuntimu kaina \$1.90, dar galima gauti.

"DRAUGAS",
2334 So. Oakley Ave.,
Chicago, Ill.

Kiekvienas, kuris prašo, gau-na; kas ieško, randa, ir beld-žiančiam atidaroma.

Kurie savo gimdytojų nege-rbia, tų Dievas nelaimina.

Karšta ir pasižeminusio ma-lda, įstengsi pašalinti pagun-das.

ROSELLI BROTHERS, INC.,
PAMINKLŲ DIRBĖJAI

Specialistai šiklime ir šidribe-me visokių rūšių paminklų ir gra-biamų.

Mūsų šeimyna specializuoja šia-me darbe per šešias kartas.

Veskite paminklų reikalus tie-siai su pačiais šidribejais.

MOUNT CARMEL KAPINĖS

Vienas blokas į rytus nuo didžiųjų vartų

HILLSIDE, ILLINOIS

Trys telefonai:
Rez. PENSACOLA 9011
BELMONT 2485
Office: HILLSIDE 2565
Vincent Roselli, secr.

GRABORIAI:

LACHAWICH IR SONOS
LIETUVIAI GRABORIAI

Patarnauja laidotuviųse kuopigiamu Reikale maldin atsisveikinti, o mano darbu būsite užgandinti

Tel. CHICAGO 3513 arba 3519
2314 W. 23rd St., Chicago

1439 S. 49th St. Cicero, Ill.
Tel. CHICAGO 1827

ANTANAS PETKUS
GRABORIUS

Koplyčia dykai
1410 SO. 49th COURT
Cicero, Illinois
Phone Cicero 2109

A. MASALSKIS
GRABORIUS

3307 Lituania Ave.
Tel. Boulevard 4139

SIMON M. SKUDAS
GRABORIUS ir BALSAMUOTOJAS

Patarnavimas geras ir nebrangus
718 West 18th Street
Telefonas MONroe 3377

J. F. RADZIUS
Ino.

LIETUVIŲ GRABORIUS
Palaidoja už \$25.00 ir aukščiau
Moderniška koplyčia dykai
668 W. 18th St. Tel. CANAL 6174
Chicago, Ill.

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Šidribejai suklikaus rūsiai Paminklų ir Grabiamų

Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj

Suvis 50 metų patirtimo

Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigų

Mes sukliame darbą daugelį metų Chicagoj Lietuvių.

527 N. WESTERN AVE.
arti Grand Ave.

Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

Visi Telefonai:

Yards 1741-1742

LAIDOJAM PIGIAU NEGU KITI

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
Moderniška Koplyčia ir Vargonai Dykai

J. F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius per 30 Metų
4605-07 So. Hermitage Avenue

7 dienos LIETUVA

Aukščiau rodomais Greitaisiais Garlaiviais Ekspresiniai traukiniai prie pat laivų Bremen ir Europa Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

Taipgi reguliariai š-plaukimo geras šino-nis kabininiai gar-laiviai.

Patogus geležinkelinių susisiekimas iš Bre-meno ir Hamburgo

Informaciją klauski-te pas vietinį agen-tą, arba

Arba keltiškite populiariais Ekspresiniais Garlaiviais:

COLUMBUS DEUTSCHLAND HAMBURG NEW YORK ALBERT BALLIN

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

130 W. Randolph St., Chicago

VIETINĖS ŽINIOS

GRAŽIOS IŠKILMĖS MARIJONŲ KALNELIUOSE

Pradžiai sekmdienį Marijonų Kalneliuose įvyko gražios iškilmės — atidarymas pirmosios lietuvių Amerikoje dvasinės seminarijos.

Diena pasitaikė nepaprastai graži, šilta. Didelė mima žmonių — Marijonų Kolegijos rėmėjų — iš Chicago, apylinkių, net iš Rockford, Ill., dalyvavo istorinėse iškilmėse.

Iškilmingas šv. Mišias lauke prie didžiųjų naujos seminarijos durų paruošto altoriaus laikė šv. Antano parap. kleb. kun. H. Vaičiūnas, asistuojant kunigams marijonams. Gražų, iškilmingą pamokslą pasakė So. Chicago parap. kleb. kun. J. Vaitukaitis. Per Mišias gražiai giedojo jungtinis — Aušros Vartų iš Chicago ir šv. Panelės Škapliernos iš Melrose Park, Ill., parapilų choras, vedami J. Brazaičio.

Be minios žmonių pamaldose dalyvavo nemaža kunigų iš Chicago su J. M. pral. kun. Krašu priekyje. Mišios, giesmės ir pamokslas per įrengtus Roosevelt Furniture Co. garbiakalbius buvo girdėti visam seminarijos sode. Suklaupę ant žalios pievos žmonės per pamaldas karštai meldėsi prašydami Dievo palaimos naujai lietuvių jaunimo, turinčio pašaukimo į kunigo luomą įstigai. Ta proga susirinkusieji gausiai aukojo, už ką kiekvienas gavo po gražų atminimą.

Popiet Marijonų ūky įvyko pramoga — piknikas, kuris tęsėsi iki sutemos.

ŠIANDIEN L. V. "DAINOS" CHORO SEZONO ATIDARYMO PRAMOGA

Šį vakarą, rugsėjo 18 d., Jasnauskų svetainėje, 2259 W. Cermak Rd., (įėjimas nuo S. Oakley) įvyks L. V. "Dainos" choro sezono atidarymo pramogė, o po vakariinės šokių griez smagi muzika.

Siltam orui haigianties, vėl choristams reikia stoti į darbą ir pradėti mokintis dainas, kurias choro vedėjas, muz. J. Sauris jau priėmė.

Visi choristai ir choro rėmėjai širdingai kviečiami atsilankyti. Valandėlę linksmai praleisime. Prašomi nesivėluoti, nes vakarienė prasidės lygiai 8:30 val. vakaro. Visi būkime.

TOWN OF LAKE ŽINELĖS

Krenčių dukrelė Antoneta pereitą šeštadienį iškėlė už jauno biznierių R. Kavaliausko, kuris turi duonos kepyklą, Brighton Parke. Vestuvių pokylis buvo Krenčių svetainėje.

Rugsėjo 8 d. šv. Kryžiaus bažnyčioje, iš Eudėikio koplyčios palaidotas a. a. Pranciškus Gurbiauskas.

Zinomas biznierių Kaz. Kr. šėiūnas keliom dienom biznio reikalais buvo išvykęs į South Haven, Mich.

Kitose kolonijose prie parapilų mokyklų atidaryta "high school", pav. Dievo A.

pvaizd. parap. mokyklų Chicagoje, šv. Kazimiero mokyklų Pittsburgh, Pa. Ar nelaukas ir mums townoflakeiciams, susiprasti? Mūsų šv. Kryžiaus mokykla yra erdva.

V. Daukša gražiai mokina vaikučių chorą giedoti, taip pat ir didysis choras gerai išlavintas.

Dėl neperėjimo į aukštesnį skyrių, N. N. tėvai nebeleidžia savo sūnaus į parapilų mokyklą. Čia ne seserų, nei kunigų ir ne mokyklos, bet vaiko kaltė. Mokytojos duoda laiko perėjimui į aukštesnį skyrių, bet nenorima tuo pasinaudoti.

Didžiulis šv. Kryžiaus parapiknikas įvyks rugsėjo 23 d., Vytauto darže. Visi kviečiami dalyvauti.

GRAŽIAI VEIKIA

Brighton Park. — Šv. Pranciškaus seserų rėmėjų susirinkimas rugsėjo 9 d. Pirmininkavo V. Gečienė.

Sus-me skaityta laiškas šv. Pranciškaus seserų vienuolyno, kuriame skyrius kviečiamas atsiųsti atstovų į seimą, spalio 7 d. Tikimos, kad mūsų skyriuje atsirastų narių, kuriuos liuosnoriai, savo lėšomis sutiks vykti į Pittsburgh, Pa., ir skyrių atstovanti.

Šiame sus-me į skyrių įsirašė dvi naujos narės: Čerkaušienė ir K. Andriekienė.

Nutarta rengti dunco party L. Račkauskienės namuose, 4458 So. Francisco Ave., rugs. 27 d. Išrinkta komisija. P. Vaickauskienė jau aukojo dovanų minčiai pramogai. Prašomos ir kitos narės — rėmėjos paaugoti.

VYČIŲ NAKTIS

Kad vėliau nesigailėtumėt, praleidę tikrai linksmą laiką, nusistatykite nuvykti L. Vyčių Marquette Parko kuopos X metiniam šokių vakarė.

Dedama visos pastangos šį parengimą padaryti vienu iš geriausiųjų. Puiki muzika, linksmos dainos.

Šis šokių vakaras įvyksta rugsėjo 23 d. (sekmadienį), Gimimo P. Šv. parap. salėje.

Jūs ir jūsų draugai kviečiami padėti mums šį vakarą padaryti pasekmingą.

Komitetas

DARIAUS - GIRĖNO POSTO 271 INSTALIACIJA NAUJOS VALDYBOS

Dariaus - Girėno Amerikos Legijono 271 posto naujos 1935 metų valdybos instaliacijos vakaras įvyks rugs. 19 d. 8 valandą vakaro, J. Juškos svetainėje, 2417 W. 43rd St.

Kviečiami visi lietuviai, ekskareiviai, legijonieriai ir nelegijonieriai su savo žmonomis ir t.t. Kurie dar nėra nariais Dariaus - Girėno posto, prašomi atsinešti savo discharge poperą; įžangos nebus.

Po apeigų, gausia lietuviško valgio ir gėrimo; bus muzika šokiams. Viskas bus dykai

kareiviams, kurie atsilankys tą vakarą.

Nauja posto valdybą sudaro: B. R. Pietkiewicz — commander, F. J. Čižauskas — Sr. vice - commander, W. J. Kareiva — Jr. vice - commander, John Juška — Finance officer, J. S. Čižauskas — adjutant, V. Batiuskas — Sergeant at arms, J. T. Zuris — Judge advocate, J. Barškietis — Service officer.

Frank Krasauskis

IŠ POLITIKOS LAUKO

Bridgeport. — Bridgeporto Lietuvių Politikos klubas savo sus-me 10 d. rugs. nutarė surengti šokių vakarą su programa, spalio 20 d., Chicago Liet. Audit.

Sus-me buvo priimtas kvietimas dalyvauti Lietuvių Demokratų Lygos išvažiavime, 23 d. rugs., Ryans miške, prie 87 ir So. Western Ave.

Nutarta sykiu važiuoti iš Chicago Liet. Audit, apie 1 v. popiet.

Pageidaujama, kad klubiečiai dėtų klubo ženklelius; kurie neturi, gali gauti pas klubo sekr. B. J. Jakaitį. Aš

Pranešimai

Cicero. — Lietuvių Improvement klubo susirinkimas bus šiandien, 7:30 val. v., Liuosybės svetainėje. Visų klubiečių pareiga atsilankyti, nes yra daug įvairių komisijų, kurios darys pranešimus; yra svarstymai senų ir naujų dalykų, kai kurie labai svarbūs. Prašomi atsivesti savo kaimynus prašymui į klubą. Visi turim sykiu rūpintis savais dalykais.

Rašt.

Bridgeport. — D. L. K. Vytauto draugija laikys mėnesinį susirinkimą antradienį, rugsėjo 18 d., 7:30 val. vak., Chicago Lietuvių auditorijos svetainėje. Susirinkimas svarbus, todėl kiekvienas narys privalo atsilankyti. Rengiama dr. jos metinis balius lapkričio 11 d. Kurie pasilikę su mokesčiais, prašomi užsimokėti.

P. K., sekr.

RADIO

Rinktinių dainų, gražių juokų ir muzikos programa įvyksta šiandien. Radijo klausytojai šiandien 7 val. vakare, užsistatę savo radijo ant stoties WGES, turės malonumo pasi-

klausti gražios radijo programos, kurioje dalyvaus žymūs dainininkai. Be to dalyvaus "Calis Kępurė" su naujų juokų rinkiniu. Šias programas kas antradienį leidžia Peoples rakandų išdirbystės ko. krautuvės, 4183 Archer Ave. ir 2536 W. 63rd St. Rap. XXX

PAIEŠKOMI

Sie asmenys gyvena Amerikoje yra ieškomi:

Bajorinas Jonas, sūnus Martyno, kilęs iš Tauragės miesto.

Damažekis Konstantinas, prieš karą gyveno Kensington, Ill.

Mankevičienė, po tėvais Peitaitė. Išvyko į Ameriką prieš karą iš Tauragės miesto.

Mankevičiai Leonas, Ona ir Marijona. Išvyko į Ameriką prieš karą iš Telšių apskr.

Urbanavičius Kostantas, sūnus Miko. Kilęs iš Ramygalos vals., Panevėžio apskr.

Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,

100 East Bellevue Pl., Chicago, Ill.

Draugelis Matas - Matijonius, kilęs iš Marijampolės ap., gyvenęs Pittsburgh, Pa. ir dirbęs National Tube Co. (10 - 1952).

Majauskas Adolfas, gyvenęs Elizabeth, N. J., turėjęs brolių Bronių, mirusių 1933 m. Ben Miller pavirde. (10 - 2063).

P. CONRAD

FOTOGRAFAS
Atsėdare nuosava, moderniška studija su Hollywood stiliaus.
420 WEST 63RD ST.
Englewood 5840-5883

Crane Coal Co.

5332 So. Long Ave.
Chicago, Ill.
TEL. REPUBLIC 6469

Katje perkate anglis iš draverių, užsiskite juos / CRANE COAL CO. Gausite geresnes anglis už mažiau pinigų.

POPIERUOJAM ir PENTUOJAM

Atliekame visus namų dabūno darbus. Darbas pigus ir užtikrintas. 1934 m. popieros rolė — 8c.

JOSEPH AUGATIS
1809 S. 50th Ave. Cicero, Ill.
Tel. Lafayette 6719

ALEX ALESAUSKAS and SON

Furniture and Piano Movers
Seniausias Lietuvių Moveris Chicagoje
7100 SO. TALMAN ST.
7126 SO. ROCKWELL ST.
Tel. REPUBLIC 5099-5051
Mes parduodame anglis iš mišumų kaimo. Pocahtonas M. R. \$7.00 tonas.

INSURANCE
NOTARY
PUBLIC
REAL ESTATE — SIUNCIAM PINIGUS Į LIETUVĄ LAIVAKORČIŲ AGENTŲRA

Prisirašykite į Mūsų Spulką. Teisingumu Pamatuosite Biznis
2608 WEST 47th STREET
Tel. LAFayette 1083

Kveda, Kvedaitis ar Kvedas Pranas, kilęs iš Skaudvilės v., Tauragės apskr., gyvenęs 626 Miller St., Scranton, Pa., neva tarnavęs Amerikos kariuomenėje ir žuvęs kare (10-1316).

Jucius Kazys, gyvenęs 345 Penn Ave., Scranton, Pa.

Paškauskas, kilęs iš "Devy-nakių" dvaro, Tauragės apskr., gyvenęs Pittsburgh, Pa., Lietuvoje palikęs seserį Karoliną.

Avižienis Antanas, gyvenęs 209 No. 4th St., Duquesne, Pa., kilęs iš Šilšio km., Šiaulių apskr.

Bagdonavičius Juozas, kilęs iš Panevėžio (Babų fil.).

Čepinskas Mykolas, gyvenęs Brooklyn, vadinas Šulen.

Davicijonas Juozas, Stepo s., kilęs iš Inturkio, Utenos apskr., Gedvilas Jeronimas, gyvenęs Brooklyn, N. Y.

Gittermore (Gitteris, Giteris ar Gatamoras), James (Jokibas, Zigmars ar Ignas), gyvenęs Bostone ir jo apylinkėje (10-1536).

Jaudžemaitė Julijona, gyvenusi Gargžduose ir New Yorke.

Kuras Juozas, kilęs iš Šakių apskr., gyvenęs Hoboken, N. J. Kažiuba Juozas, kilęs iš Dvilių km., gyvenęs Seattle, Wash. ir Brooklyn, N. Y.

Kliučnikas Stasys, Antano s., gyvenęs Port Blanche, Plains, Pa.

Karaliai Mikas ir Petras, kilę iš Marijampolės apskr., Mikas tarnavęs kariuomenėje ir gyvenęs Shenandoah, Pa.

Mackevičius Jonas, kilęs iš Marijampolės apskr., gyv. Stileon, Canada.

Megeliniskas Bernardas, gyvenęs Seranton, Pa., kilęs iš Trakų apskr.

Plejeris Alfonsas, kilęs iš Saločių, Panevėžio apskr., gyv. New Yorke.

Raulinaitis Vincas (Roland) gyvenęs Elm Grove, W. Va.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji teikis atsiliepti į

Consulate General of Lithuania, 11 Waverly Place East, New York, N. Y.

Lietuvos Gener. Konsulatas

GARSINKINTES "DRAUGE"

PAJIESKOJIMAS

KAJATONAS MARTINAITIS, Vainiškio kaimo, Skirnamūnės parapilų, Raseinių apskr. mirė neperšalęs, apie 17 metų, praeitą naktį su Kazimieru Gardausku ir pasidė su savim vaikais, dabar jie gali būti apie 24 metų amžiaus. Nežinau po kokiu pavardė jie gyvena — Martinaitis ar Gardauskas. Kas žino kur tolia hel-myna madas, prašau pranešti, arba pats atsiliepti.

MRS. ANELĖ BIRUCKE
VACIKAIŠKAS
1910 So. 51 Court, Cicero, Ill.

PILIETYBĖS PAMOKOS

prasidės ketverge, rugsėjo, (September) 20-ta, 1934, 7:30 valandą vakare

JOSEPH J. GRISH,
4631 South Ashland Ave.
Telef. BOULEVARD 2800

JOHN B. BORDEN

Lietuvis Advokatas
2201 W. Cermak Road
(West 22nd St.)

(Metropolitan State Bank Name)
Valandos Kaudien nuo 9 iki 5
Penedžio, Seredos ir Pėtnyčios
vakarais 6 iki 9

Telefonas CANAL 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas REPUBLIC 9600

Gerkit ir Reikalaukit

Visose Alianės
Mutual Trijų
Svaigėlių
Kentucky
Bourbon
ir
Lietuviškos
Deginės

Mutual Liquor Co.

4707 S. Halsted St.
Tel. YARDS 0803

BUKITE VISI LINKSMI!

GERKITE AMBROSIAN ALŲ

Nes šio alaus skonis jus visus patenkins nuo pirmo poragavimo. Reikalaukite visi ir visur AMBROSIAN BEER.

Šios kokybės Ambrosian alų išdirba.

SOUTH SIDE BREWING CO.

Urmu — wholesale parduoda ir pristato į alines kompanijos dalininkas ir atstovas

L. M. NORKUS

3225 So. Lituanica Ave.

Tel. Yards 2084 — arba — Boulevard 7179

OIL BURNERS

Nauji moderniški. Pečiai apšildymui kambarių. "Oil Burners" dega su aliejum. Stubą užlaiko vienodai šiltą, nereikia nei anglių nei pelenų nešti. Duoda sanitarišką sveiką šilumą

KAINUOJA PIGIAU KAIP ANGLIAI

Kainos po \$39.50 iki \$99.00, sulig didumo ir gražumo padarymo.

Pamatykite didelį pasirinkimą Budriko Krautuvėje.
Telefonas: Boulevard 8167

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Telefonai: BOULEVARD 4705-8167

Lithuanian Radio Hour every Sunday from 1:00 to 2:00 P. M., over WCFL, 970 K., radio station.